

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ПРАВА

**«ПРАВА ЛЮДИНИ В ПЕРІОД
ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ»**

Збірник матеріалів Міжнародної науково-
практичної конференції
(м. Одеса, 1 листопада 2024 року)

2024

УДК
341.231.14:355.271(062.552) П68

*Друкується за наказом ректора Національного університету
 «Одеська юридична академія» О. В. Тодошчака
 (наказ № 3177-44 від 08.10.2024 р.)*

Відповідальний редактор – президент Національного університету «Одеська юридична академія», академік НАПрН України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України **Ківалов С.В.**
Заступник відповідального редактора – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України **Аракелян М.Р.**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набісвич – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Мануїлова Катерина Вікторівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Грушко Мальвіна Валеріївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Гребенюк Дмитро Олегович – PhD, асистент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Права людини в період збройних конфліктів»: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 75-річчю прийняття Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року та Міжнародному дню прав людини. 1 листопада 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 539 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

157
впровадження моделі «Барнахус» в Україні. 2022. 52 с.
URL:
https://www.unicef.org/ukraine/media/21316/file/BARNANUS_web_2.pdf.

6. Носенко М. А. Особливості допиту неповнолітньої особи. 2021. С. 1-4. URL:
<https://er.dduvs.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6523/20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

7. Проведення допиту/опитування дитини в умовах збройного конфлікту та/або воєнного стану: методичні рекомендації у запитаннях та відповідях. Київ, 2022. ФО-П Буря О.Д. 2022. 64 с.

Ключові слова: допит, малолітні та неповнолітні особи, права і законні інтереси, законний представник, показання, стрес, довіра.

Цибульська Ольга Юріївна
*кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська
юридична академія»*

ЩОДО ПИТАННЯ ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ УКЛАДЕННЯ ШЛЮБІВ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ З ІНОЗЕМЦЯМИ ТА ЇХ РОЗІРВАННЯ

З початком повномасштабного вторгнення РФ на територію нашої держави в житті практично кожного громадянина України відбулися трансформації внаслідок значних міграційних

процесів за їх участі. В таких умовах, сімейні правовідносини не стали виключенням. І можна з впевненістю стверджувати, що вони, в першу чергу, зазнали змін у зв'язку із зростанням випадків укладення шлюбів громадянами України з іноземцями.

При здійсненні правозахисної діяльності в сфері укладення шлюбів громадянами України з іноземцями адвокати мають надавати роз'яснення своїм клієнтам, що правові реалії життя створюють можливість укладення таких шлюбів в наступних випадках:

1. В Україні в порядку та з дотриманням умов, передбачених законодавством нашої держави.

2. За межами України, але в її консульських/дипломатичних установах в порядку та з дотриманням умов, передбачених законодавством нашої держави.

➤ Умови та порядок укладення шлюбів громадян України з іноземцями в Україні регулюються нормами Сімейного кодексу України (гл. 3 та гл. 4), далі - СК України [1]. Окрім зазначеного нормативно-правового акту необхідним є також звернути особливу увагу на норми ЗУ «Про міжнародне приватне право» (розділ 9, ст. ст. 55, 56, ч.1 ст. 57) [2].

3. В іноземній державі, якщо законодавство цієї держави дозволяє укласти такі шлюби.

Як свідчить адвокатська практика, значна кількість таких шлюбів припиняється шляхом їх розірвання в судовому порядку внаслідок подання позову одним із подружжя. Така тенденція є зрозумілою, адже різниця в поглядах, релігійних

переконаннях, культурних традиціях тощо між подружжям з іноземним елементом відіграє свою роль, в більшості випадків, для неможливості знайти спільну мову в шлюбі в таких життєвих ситуаціях.

В цей момент у адвоката та його клієнта виникає одне і головне питання, яке полягає в тому, що потрібно визначити суд держави, якому буде підсудний розгляд такої справи. Так, згідно з п. 7 ч. 1 ст. 76 ЗУ «Про міжнародне приватне право» реєстрацію шлюбу в Україні або за її межами, але в консульських/дипломатичних установах України можна розцінювати як дію, що мала місце на території України і стала підставою для подання позову. В цих випадках, керуючись правилами підсудності, визначеними нормами Цивільного процесуального кодексу України (§ 3 гл. 2) [3], можна звертатись в суди України за захистом своїх прав. При цьому суд буде застосовувати норми матеріального права нашої держави (гл. 11 СК України) відповідно до ст.ст. 63, 60 ЗУ «Про міжнародне приватне право».

За умови, якщо шлюб було укладено громадянами України з іноземцями в іноземній державі за законодавством цієї держави, то відповідно, в Україні розірвання такого шлюбу буде не можливим. Виключенням може стати міжнародний договір між нашою державою та державою, де було укладено шлюб, норми якого будуть передбачати таку можливість.

З огляду на викладений вище матеріал можна стверджувати, що правозахисна діяльність в сфері укладення шлюбів громадянами України з іноземцями та їх розірвання є можливою в тих

випадках, коли такі шлюби укладаються або розриваються на території нашої держави.

Джерела:

1. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. № 2947-III: станом на 01.01.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#n506> (дата звернення: 20.10.2024).
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005р. № 2709-IV: станом на 23.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#n354> (дата звернення: 20.10.2024).
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004р. №1618-IV: станом на 19.10.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 20.10.2024).

Ключові слова: правозахисна діяльність, укладення шлюбу з іноземцями, розірвання шлюбу з іноземцями, громадяни України.

Закаленко Олена Василівна

*кандидат юридичних наук, доцент кафедри
адміністративного та фінансового права
Національного університету «Одеська
юридична академія»*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВА ЗВЕРНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Однією з найважливіших характеристик

МАЛУНЦ А.Е.

Звичаєві норми міжнародного права як об'єкт тлумачення 81

ГУРТІЄВА Л.М.

До питання про початок стадії підготовчого провадження за КПК України (в аспекті реалізації окремих положень юридичної визначеності) 86

Секція № 2

Захист прав людини в Україні під час воєнного стану

ДРАКОХРУСТ Т.В.

Співпраця національної поліції України з державними та міжнародними органами в умовах посилення міграційних процесів: виклики, можливості та перспективи розвитку 93

КОЗЛЕНКО П.Ю.

Правова людина за часи російської агресії: наративи емпатії та моральності 99

ШИНКАРЬОВ Ю.В.

Окремі питання застосування інституту призначення покарання в умовах воєнного стану 104

КОСТРОМІНА О.Г.

Процесуальні гарантії захисту прав потерпілих від воєнних злочинів: виклики документування та особливості розслідування 109

ГРАБИНСЬКИЙ М.І.

Захист прав людини в концепції перехідного правосуддя 113

КОНОНЕЦЬ О.М., КАЛІНЧУК Д.О.

Захист прав людини в Україні під час воєнного стану 123

КОНОНЕЦЬ О.М., МЕЛЬНИК В.І.

Аналіз воєнних злочинів: ретроспектива вчених діянь після повномасштабного вторгнення росії в Україну 128

НЕВАРА Л.М., ПОЛЯНИЦЯ С.Є.

Злочини рф проти українського народу в аспекті порушення заборони катувань 135

БОЛЬШАКОВА О.В.

Трансформація реалізації прав людини в Україні під час воєнного стану 140

NEVARA L.M., ZHYLA I.

Legality of human rights restrictions according to the european convention on human rights during the state of martial on the territory of ukraine 145

МУРЗАНОВСЬКА А.В., ЦИНИК А.І.

Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи 150

ЦИБУЛЬСЬКА О.Ю.

Щодо питання правозахисної діяльності в сфері укладення шлюбів громадянами України з іноземцями та їх розірвання 157